

3. Гуторова Н. О. Проблеми кримінально-правової охорони державних фінансів України: дис. .... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2002. 398 с.
4. Дудоров О. О. Проблеми кримінально-правової охорони системи оподаткування України: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: спец. 12.00.08. Київ, 2007. 34 с.
5. Керимов Д. А. Методологія права (предмет, функції, проблеми філософії права). М.: Аванта+, 2001. 560 с.
6. Колос М. І. Кримінальне право в Україні (X–початок XXI століття): моногр.: у 2 т. Київ, Острог; Віпол, 2011. Т. 1: Освіта, наука, законодавство. 2011. 448 с.
7. Панов М. І. Вибрані наукові праці з проблем правознавства. Київ: Ін Юре, 2010. 812 с.
8. Панов М. І., Гуторова Н. О. Методологічні засади дослідження проблем Особливої частини кримінального права. *Проблеми боротьби зі злочинністю*. 2009. № 100. С. 291–304.
9. Хилюк С. В. Розвиток науки кримінального права України після відновлення її державної незалежності (питання Особливої частини): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2007. 304 с.
10. Шейко В. М., Кушнарченко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ: Знання, 2006. 307 с.
11. Щавінський В. Р. Кримінальна відповідальність за незаконну емісію недержавних цінних паперів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ: Б. в., 2004. 19 с.

Воробйова Олена Русланівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю «Право» ННІЗДН Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: провідний науковий співробітник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності, Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук **Павленко Сергій Олексійович**

**ОКРЕМІ НАПРЯМИ ЗАПОБІГАННЯ НАРКОЗЛОЧИНАМ
СЕРЕД МОЛОДІ**

Анотація. Розкрито проблему розповсюдження наркоманії, яка тісно пов'язана з поширенням епідемії ВІЛ(СНІДу). Викладені основні позиції причин девіантної поведінки молоді.

Ключові слова: наркотики, наркозалежність, ВІЛ(СНІД, неповнолітні, девіантна поведінка.

Summary. The problem of the spread of drug addiction, which is

closely related to the spread of the HIV / AIDS epidemic, has been revealed. The main positions of the reasons of deviant behavior of youth are stated.

Keywords: drugs, drug addiction, HIV / AIDS, minors, deviant behavior.

Світовими лідерами за поширенням наркоманії є країни СНД, в тому числі й Україна. Тільки за офіційними даними Міністерства охорони здоров'я України кожен рік 10 тисяч молодих людей помирають від наркотиків. Наркозалежність стала для України загрозливим викликом нації й державі. На часі маємо захворювання, яке з окремих, рідкісних випадків перетворюється на епідемію. На практиці отримуємо тенденцію, що свідчить про подальше збільшення випадків захворювання на наркоманію, а також про їх значне «омолодження» [1, с. 27].

З проблемою розповсюдження наркоманії тісно пов'язане поширення епідемії ВІЛ\СНІДу, оскільки серед загальної кількості ВІЛ-інфікованих відсоток ін'єкційних споживачів наркотиків складає близько 80 %. Хвороба вражає молодь у найбільш активному репродуктивному та працездатному віці [2]. Відтак, наркоманія стає реальною загрозою національній безпеці держави, оскільки вона перебуває у площині соціальної безпеки. Так, за даними соціологічних досліджень, 35 відсотків першокурсників професійно-технічних училищ та 25 відсотків студентів вищих навчальних закладів мають досвід вживання наркотиків [3].

Правоохоронці, науковці та медики «б'ють тривогу» – наркоманія значно «помолодшала»: якщо кілька років тому кожний четвертий учень віком 13–16 років вживав наркотичні засоби, психоактивні речовини хоча б один раз, то на сьогодні, окрім зазначеної вікової категорії, наркотики спробують і 10-річні діти. Про особливу небезпеку наркоманії серед неповнолітніх свідчить той факт, що в результаті вживання наркотичних, психотропних речовин та прекурсорів деградація особистості відбувається у 15 – 20 разів швидше, ніж від зловживання алкоголем [1, с. 31].

Причинами вживання наркотиків серед молоді та вчинення через це наркозлочинів є велика кількість факторів: психологічні проблеми (конфлікти з однолітками, бажання звернути на себе увагу), нудьга, неблагополучне оточення, доступність наркотиків. Такі фактори досить критично і не завжди адекватно оцінюються неповнолітніми через несформовану особистість. Вирішенням проблем стають саме наркотики [4].

Слід також зазначити, що у молодіжній субкультурі стрімко формується феномен «наркоманічної свідомості» – життєвий успіх,

духовне вдосконалення, секс, комунікація починають розглядатися невідривно від наркотичного «кайфу». Ступінь матеріального благополуччя визначається ще й здатністю придбати «дозу» престижного наркотику. З філософських концепцій у молодіжному середовищі найбільш модними стали ті, що засновані на опису та аналізі духовного досвіду, набутого внаслідок вживання наркотиків, декотрі з них є ідеологічними засадами виправдання наркоманії [1, с. 59].

Безперечно, вживання наркотиків практично несумісне з якісним навчанням, із трудовою діяльністю, призводить до деформації особистості, зниження загального інтелектуального потенціалу, поглиблює демографічну кризу в державі. Об'єктивне оцінювання реального стану виховання молодого покоління свідчить про те, що його рівень не відповідає вимогам сьогодення. На переконання доктора педагогічних наук, професора В. Оржеховської, проявам девіантної поведінки серед дітей і молоді сприяють:

- помилки сімейного виховання (низький рівень готовності батьків до реалізації виховної функції сім'ї);
- перекладення турбот про виховання дітей на школу;
- низький рівень педагогічної культури батьків;
- превалювання в сім'ях методів авторитарного спрямування, які передбачають підкорення дитини волі батьків;
- загострення суперечностей та конфліктів між батьками і дітьми [5].

Список використаних джерел

1. Лужецька Н.А. Механізми реалізації державної політики протидії та запобігання наркоманії: дис. ... канд. юрид. наук: 25.00.02 / Одеський регіональний інститут державного управління національної академії державного управління при президентові України. Одеса, 2018. 239 с.

2. Профілактика наркоманії серед молоді. URL: <http://kr-admin.gov.ua/mol/molod/50.pdf>.

3. Про схвалення Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 735-р // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

4. Швагер С.В. Спеціально-кримінологічне запобігання наркозлочинності серед молоді. Порівняльно-аналітичне право. 2017. 4. С. 257–260.

5. Оржеховська В., Ковганич Г. концептуальні підходи до виховання в умовах сьогодення // Вісник Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. 2010. № 4. С. 14–23.